№ 32—A. Łódź, Piątek, 13 grudnia 1918 r. Rok I.

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

PRENUMERATA:

Miesięcznie Mk. 4.50. Kwartalnie Mk. 13.50.
Prenumerata przez pocztę, miesięcznie Mk. 4.50. Kwartalnie 13.50.

Cena numeru pojedyńczego 20 fen.

Redakcja i Administracja w Łodzi:
Piotrkowska 106.

OGŁOSZENIA:

Zwyczajne: 65 fen. za wiersz petitowy jednoszpaltowy (na stronie sześć szpalt).
Drobne: 10 fen. za wyraz, najmniej 1.00 Mk.
Nadesłane: przed tekstem 2 Mk., w tekście 2.50 fen., po tekście 1.50 fen. za wiersz petitowy (str. 4 szp.).
Nekrologi: 1.— Mk. za wiersz petitowy (str. 4 szp.)

Dekret
o utworzeniu Ministerjum Sztuki i Kultury.

Na wniosek Rady Ministrów stanowię, co następuje:

Art. 1. Zostaje utworzone Ministerjum Sztuki i Kultury.

Art. 2. Do Ministra Sztuki i Kultury należy zawiadywanie i opieka nad sztuką, literaturą piękną, zabytkami, muzeami sztuki, teatrami i wykształceniem estetycznem narodu.

Art. 3. Dziedziny w artykule poprzedzającym wymienione zostają wyjęte z zakresu kompetencji Ministra W. R. i O. P., w którego zawiadywaniu pozostają wszystkie inne dziedziny, wyszczególnione w art. 26 dekretu o Tymczasowej organizacji władz z dnia 3 stycznia 1918 r.

Art. 4. Art. 3 Statutu Rady Oświecenia Publicznego z dnia 13 września 1918 r. zostaje zmieniony w ten sposób, że Rada Oświecenia Publicznego składa się z 37 osób, a mianowicie oprócz osób, wyliczonych w ust. b. tegoż artykułu, w skład Rady Oświecenia Publicznego wejdzie jeden przedstawiciel Ministerjum Sztuki i Kultury.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu powierza się Ministrowi Sztuki i Kultury w porozumieniu z Ministrem W. R. i O. P.

Naczelnik Państwa:
(—) **J. Piłsudski.**

Prezydent Ministrów:
(—) **J. Moraczewski.**

Minister W. R. i O. P.:
(—) **K. Pruss.**

Minister Sztuki i Kultury:
(—) **M. Downarowicz.**

Dan w Warszawie, dnia 5 grudnia 1918 r.

Socjaliści ruscy we Lwowie.

—x—

Mamy pod ręką № 5 socjalistycznego pisma we Lwowie „Wpered". Artykuł wstępny przy okazji omawiania zagadnień robotniczych daje i rzut oka na stanowisko obecne socjalistów ruskich we Lwowie. Dziennik opisuje zebranie kolejarzy ruskich.

„Referent tow. Mikołaj Hankiewicz wskazał—pisze „Wpered"—że pięcioletnia wojna docna zniszczyła kraj i jego gospodarkę a przedłużanie jej grozi krajowi a przedewszystkiem Lwowu poprostu zgubą. — Resztki młodych, zdolnych do pracy sił zniewala się do walki; we wszystkich gałęziach pracy w następstwie—bezrobocie i dezorganizacja; wojna odcięła miasto od wsi i środków żywności, miastu grozi straszny głód, brak opału i zachodzi niebezpieczeństwo, że zabraknie też światła i wody. Dlatego należy zakończyć wojnę bratobójczą, naprawić szkody i zagoić rany, jakie ta wojna zadała ludności.

Ukraińscy kolejarze mają wszyscy wrócić do pracy i przy przyjęciu mogą złożyć przyrzeczenie, że będą wiernie spełniali swoje obowiązki dla dobra całego ogółu.

Nad postawioną rezolucją i nad organizacją Rady robotniczej rozwinęła się długa dyskusja, poczem przyjęto następującą uchwałę:

Zebranie 1) uroczyście stwierdza prawo narodu ukraińskiego do niepodległego życia na ziemi ukraińskiej.

2) — uważa, że nie wojna, a wzajemne rokowania reprezentantów ukraińskiego i polskiego narodu względnie światowy kongres międzynarodowy rozstrzygać ma o granicach obu państw.

3) — uważa, że wojna naraża kraj a w szczególności ludność Lwowa na wielki niedostatek.

4) Zebrani kolejarze poczytują tedy za konieczne dla uchylenia tej katastrofy —wprowadzenie normalnych stosunków, a w szczególności zaprowadzenie prawidłowego ruchu kolejowego.

5) Przystępując do pracy, zebrani robotnicy żądają, żeby przyjmowano do roboty wszystkich bez wyjątku — bez ewentualnych czarnych list.

6) Zebrani protestują przeciwko dyktaturze wojskowej, która znosi swobody obywatelskie, a w szczególności uniemożliwia życie klasy robotniczej, jej organizacje, oraz pracę i walkę wyzwoleńczą.

7) Ukraińscy kolejarze żądają, ażeby ich nie wzywano do służby, któraby miałaby na celu akcję wojenną przeciwko narodowi ukraińskiemu".

Po uchwaleniu tej rezolucji wybrano z różnych gałęzi służby kolejowej zastępców do Ukr. Rady robotniczej. Reprezentantom tym polecono zastępować interesy kolejarzy ukr., jakoteż wejść w stosunki z polską Radą robotniczą" —.

Jak widzimy, stanowisko ukr. socjalistów we Lwowie różni się od stanowiska owych nieprzejednanych Rusinów, którzy nie chcą doprowadzić do jakiegoś tymczasowego choćby kompromisu i wiodą—do niczego nie wiodącą partyzantkę — prócz do dalszej ruiny tego, czego nie zniszczyła doszczętnie wielka wojna. Nie łudzą się chyba, że ich siły definitywnie wytyczą, takie lub inne granice na obszarach galicyjskich; więcej w tem ślepej zapamiętałości, niż polityki. Wracając wszakże do „Wperedu" dodamy, że wychodzi on dwojakim drukiem: ruskim i łacińskim. Dziw taki, zmuszający wydawnictwo do marnowania połowy miejsca spowodowany został nakazem generała Rozwadowskiego.

Każdy numer pisma zawiera wyjaśnienia, że pod przymusem to czyni.

Pytanie, co ma na celu ten przymus? Tak redakcja, jak i czytelnicy „Wperedu" muszą to odczuwać, jako chęć poniżania ich przez narzucanie im wbrew ich woli czcionek, które się nie przyjęły w piśmiennictwie ruskiem; ponadto prowadzi to w konsekwencji do marnotrawienia papieru. A że nie jest to dyktowane żadną przecież koniecznością wojenną — więc takie rozporzęcz. je jest zaczerpnięte może z wzorów austryjackich — a nie ma nic wspólnego z tolerancyjnemi tradycjami polskiemi.

Nie może też uchodzić i za odpowiedzi na okrucieństwa pożogi i zniszczenia, które szerzą ci Rusini, co za wszelką cenę chcą bratobójczej walki.

Uroczystości w Paryżu na cześć Jerzego V.

—x—

Król Jerzy V wraz z synami, księciem Galji i księciem Albertem, w towarzystwie świty przybył pociągiem specjalnym do Paryża w dniu 28 listopada o godzinie 2 i pół po południu. Na dworcu gości królewskich powitał prezydent republiki, posłowie wraz z prezydentami senatu i izby deputowanych, przewodniczący rady ministrów, ministrowie, prefekt policji, przewodniczący paryskiej Rady municypalnej i inne osobistości urzędowe.

Orszak udał się do pałacu ministerstwa spraw zagranicznych, gdzie dla dostojnych sprzymierzeńców przygotowano wspaniały apartament, specjalnie umeblowany antykami z muzeów i z królewskich pałaców z Paryża.

O godz. 4 po południu król Jerzy wraz z synami złożyli wizytę prezydentowi republiki w pałacu Elizejskim. Przyjęcie odbyło się w wielkim salonie złoconym, gdzie król i prezydent dłuższy czas prowadzili serdeczną pogawędkę. Jerzy V oświadczył, że czuje się wzruszonym entuzjastycznem przyjęciem, zgotowanem mu przez tłumy paryskie.

Porozmawiawszy z obecnymi dygnitarzami, po złożeniu swego uszanowania pani Poincaré, angielscy goście udali się do ambasady angielskiej,—gdzie podejmowano ich podwieczorkiem.

O godz. 8-ej wieczorem prezydent republiki i pani Poincaré wydali w pałacu Elizejskim wielki obiad na cześć króla Anglji i wielkich książąt. W czasie uczty, na której poza głównymi gośćmi było obecnych około 200 osób ze świata ministerjalnego i ze sfer poselskich, prezydent republiki wzniósł toast, w którym, zacząwszy od przypomnienia odwiedzin króla Jerzego w Paryżu w dniu 21 kwietnia 1914 roku, skreślił dzieje porozumienia francusko-angielskiego.

W odpowiedzi Jerzy V wzniósł toast na cześć prezydenta republiki, na pomyślność i szczęście narodu francuskiego.

Przyjęcie zakończyło się o godzinie 10 i pół wieczorem; mimo późnej pory na drodze królewskich gości gromadziły się wielkie tłumy, owacyjnie witające króla Anglji.

Nazajutrz rano król przyjmował w ambasadzie angielskiej delegację wojskowych angielskich, bawiących na urlopie we Francji. O godz. 12 i pół odbyło się wielkie śniadanie w ministerjum spraw zagranicznych, gdzie honory domu robił minister spraw zagranicznych, p. Pichon, wraz z żoną.

Po południu odbyła się recepcja w „Hotel de Ville", na którą dostojnym gościom towarzyszył prezydent republiki. W ciągu przyjęcia przemówienia wygłosili p. Adrian Mithouard, przewodniczący rady municypalnej i p. Autrand, prefekt Sekwany. Król w słowach serdecznych odpowiadał.

Przy dźwiękach marsza „Sambra i Moza" orszak królewski wstępował wśród kordonów straży municypalnej, prezentującej broń, po wspaniałych schodach „Hotelu" do sali jadalnej, urządzonej w salonie z arkadami. Król wraz z synami zapisał się w złotej księdze m. Paryża. P. Mithouard ofiarował Jerzemu V w imieniu miasta 10 tomów kolekcji Duthuit, oprawnych w skórę. Król był bardzo wzruszony i wdzięczny za tak artystyczny dar.

Na zakończenie szeregu uroczystości w piątek wieczór król wydał obiad dla prezydenta i osobistości wysoko postawionych w ambasadzie angielskiej.

O godz. 8 rano w sobotę król angielski wraz z synami i świtą odjechał z Paryża z dworca Inwalidów.

Komunikat polskiego sztabu generalnego
z dnia 12 grudnia.

Na południe od Mościsk po 2-godzinnej walce została zajęta przez oddział rotmistrza Dunin-Borkowskiego wieś Kurkiewicze. Na południe od Lwowa nasza artylerja skutecznie ostrzeliwała okopującego się nieprzyjaciela. Między Laskami Murowanemi a Molechowem, na północ od Potelicz utarczki z bandami ukraińskimi. Na południe od Rawy Ruskiej około Kamionki stwierdzono oddział nieprzyjacielski w mundurach rosyjskich. W przemyskim, tomaszowskim i włodzimierskim bez zmian.

Szef sztabu generalnego.

Milicja ludowa.

Warszawa, 12 grudnia.

„Monitor Polski" ogłasza o utworzeniu milicji ludowej, celem utrzymania spokoju i bezpieczeństwa ludności miast i wsi oraz dla walk z wszelkiemi przejawami bezładu społecznego. Milicja ludowa będzie siłą wykonawczą wojskowo zorganizowaną, a zależna będzie bezpośrednio od ministra spraw wewnętrznych. Formowanie i kompletowanie milicji ludowej przeprowadzi wydział milicji ludowej przez założenie biur werbunkowych i odnośnej komendy.

Zakładnicy ze Lwowa.

(P. A. T.)

Lwów, 12 grudnia.

„Gazeta Lwowska" donosi: Jak się dowiadujemy, na żądanie polskich władz wojskowych wywiezieni zostali, jako zakładnicy następujący przedstawiciele obozu ukraińskiego i sjonistycznego: dr. Władysław Starosolski, dr. Kurowiec, dr. Budzynowski, Romańczuk, dr. Gabel, dr. Ringer, dr. Tenenblatt, dr. Rot. Aresztowań dokonały patrole pod kierownictwem oficerów, którzy otrzymali ścisłe nakazy przeprowadzenia swej funkcji z wszelkimi względami dla aresztowanych. Wice prezydent Romańczuk odstawiony został na dworzec automobilem. Na dworcu stały już przygotowane ogrzane wagony I-ej i II-ej klasy. Aresztowanych odwieziono rannym pociągiem w kierunku na zachód. Zakładnicy ci w rękach polskich stanowić będą rękojmię odpowiedniego zachowania się ich organizacji we Lwowie, oraz będą rękojmią odpowiedniego traktowania zakładników i jeńców polskich w rękach ukraińskich. Naczelne kierownictwo wojsk polskich dalekie jest od stosowania gwałtu wobec przeciwników, potrafi jednak z całą stanowczością wystąpić tam, gdzie chodzić będzie o ochronę wojsk i obywateli.

Wolni od mobilizacji.

Warszawa, 12 grudnia.

„Monitor Polski" ogłosił dekret o wyjściu z pod mobilizacji osób, pełniących służbę przy władzach i urzędach państwowych i publicznych.

Kanalizacja Łodzi.

(Tel. wł. „G. P.")

Warszawa, 12 grudnia.

Z zupełnie wiarodajnego źródła korespondent „Głosu Polskiego" dowiaduje się, że na pierwszym planie robót publicznych, które rozpocząć się mają jeszcze w zimie jest — skanalizowanie m. Łodzi.

Austrja, a walki w Galicji wschodniej.

Kraków, 12 grudnia.

Przemyskie biuro prasowe podaje, że dowództwo wojsk polskich otrzymało od wojskowych urzędów republiki austro-niemieckiej następujące zawiadomienie: Austryjacko-niemiecki państwowy urząd wojskowy oświadcza, że wszystkie osoby wojskowe austro-niemieckie, które mieszały się do walk we wschodniej Galicji, tracą prawo do opieki ze strony swojego rządu.

Gen. Leśniewski we Lwowie.

(P. A. T.).

Lwów, 12 grudnia.

W tych dniach przybył tu generał Leśniewski, który objął dowództwo nad wojskami, operującemi w Galicji wschodniej.

Krętactwa niemieckie.

(T. K. S.).

Bytom, 12 grudnia.

Wydział śląskiej naczelnej rady ludowej zaprzecza kategorycznie doniesieniom niemieckiej rady we Wrocławiu jakoby miał cośkolwiek wspólnego z proklamacjami wzywającemi do utworzenia niezawisłej republiki śląskiej, które w ostatnich czasach ukazały się na Śląsku Górnym.

Armja ludowa w Niemczech.

(T. K. S.).

Berlin, 12 grudnia.

„Berliner Tageblatt" donosi:

Rząd nosi się z myślą utworzenia armji ludowej na miejscu dotychczasowej. Konkretnych postanowień co do organizacji dotychczas jeszcze nie powzięto.

Adres francuskiego związku pokoju.

(T. K. S.).

Frankfurt n. M., 12 grudnia.

„Frankfurter Zeitung" donosi, że francuski związek pokoju zwrócił się do ambasadora Stanów Zjednoczonych w Paryżu z adresem do prezydenta Wilsona, w którym przemawia o warunkach zmierzających do utrwalenia pokoju i wyraża zdanie, że prezydent Wilson osobiście kierować będzie kongresem pokojowym w celu utworzenia związku narodów. Poseł amerykański Karol Schard odpowiedział, że prezydent Wilson stoi niezłomnie na stanowisku swoich warunków, zmierzających do zorganizowania świata w duchu demokratycznym. Pokój musi być obliczony na czas dłuższy, a rozbrojenie powszechne musi uwieńczyć nową erę życia.

Wilhelm na tułaczce.

(T. K. S.).

Frankfurt n. M., 12 grudnia.

Z Hagi donoszą:

Gazety holenderskie przynoszą oświadczenie prezydenta ministrów, że rządy zagraniczne wraz z rządem holenderskim zajmą się kwestją wyznaczenia cesarzowi Wilhelmowi nowego miejsca zamieszkania.

Nowy rząd rosyjski w Sztokholmie.

(T. K. S.).

Sztokholm, 12 grudnia.

Gazeta „Dages Neuhater" donosi, że do Sztokholmu przybyli: Były rosyjski prezes ministrów Trepow, Generał Dan, marszałek szlachty Sawicki oraz kilku innych. Celem ich pobytu w Sztokholmie jest utworzenie nowego rządu rosyjskiego zmierzającego do obalenia rządów bolszewickich. Jako członków nowego rządu wymieniają jeszcze ks. Wołkońskiego, bar. Taubego, senatora Zasjadko oraz generała Masalskiego. Nowe ministerjum organizowane jest w porozumieniu z koalicją. Ten sam dziennik donosi, że zdobywca twierdzy Erzerumu generał Judenicz po dłuższej tułaczce przybył do Sztokholmu.

WARSZAWA.

—x—

Delegacje u prezydenta ministrów

(wł.) Do prezydenta ministrów zgłosiły się następujące delegacje: 1) **Przedstawiciele Białorusi i Litwy,** w osobach p. p. Mickiewicza, Nowickiego i Handelsmana. Delegacja prosiła o poparcie rządu w sprawie stworzenia siły zbrojnej dla obrony polskości na Białorusi i Litwie. Fundusze dostarczy ziemiaństwo przy współudziale państwa. Dziś sprawa ta omawiana będzie na Radzie ministrów.

2) Del. kolejarzy b. okupacji niemieckiej. Prosiła ona o rozszerzenie ruchu kolejowego w tym sensie, by znalazła pracę większa ilość bezrobotnych.

Wyjaśnienie ministerjum przemysłu i handlu.

(wł.) Wobec nieporozumień, jakie wywołał w sferach handlowych i przemysłowych dekret o utrzymaniu sekwestru surowców, półfabrykatów i towarów ogłoszonych w „Monitorze Polskim" dnia 25 listopada r. b., ministerjum przemysłu i handlu wyjaśnia co następuje:

Dekret powyższy ma na celu uniemożliwienie wywozu zagranicę znajdujących się jeszcze w kraju zapasów i przeciwdziałanie spekulacyjnej ich sprzedaży w ręce tak zwanych paskarzy.

Natomiast zadaniem ministerjum przy stosowaniu dekretu będzie skierowanie zasekwestrowanych materjałów do rąk producentów a zwłaszcza wytwórców przedmiotów pierwszej potrzeby, oraz zaopatrzenie w towary legalnych składów i sklepów detalicznych.

Wobec tego dekret o sekwestrze nie oznacza bynajmniej wzbronienia tranzakcji handlowych w zakresie zasekwestrowanych przedmiotów, lecz poddaje te tranzakcje kontroli rządowej.

Pozwolenie na sprzedaż i przepustki na przewóz wydział surowców wojennych będzie wydawał bez trudności pod warunkiem udowodnienia, że towar jest nabyty dla potrzeb przemysłowych lub celów legalnych handlowych.

Zjazd konserwatystów.

(wł.) Wkrótce odbędzie się w Warszawie zjazd konserwatystów wszystkich trzech zaborów, w celu zorganizowania obozu zachowawczego.

Roboty publiczne.

(wł.) Przedstawiony przez wiceministra robót publicznych, inż. Cynińskiego, projekt, określa ogólną wartość prac, które należałoby podjąć celem zatrudnienia bezrobotnych na 250,000,000 mk. Roboty te mogą być uruchomione według projektu po przyznaniu kredytu w wysokości 500,000,000 mk.

Projekt oparty jest na zasadach samorządowych, t. j., że prócz państwa należałoby do współpracy powołać magistraty, sejmiki, rady gminne i t. d. W tym celu powstałyby specjalne komitety robót publicznych z przedstawicieli zainteresowanych ministerstw i samorządów z udziałem specjalnego delegata robót publicznych, pod przewodnictwem prezydentów samorządów lub komisarzy rządowych.

Projekt przewiduje dalej wyasygnowanie 10,000,000 mk. na krótkoterminowe pożyczki, dla zakładów, które wyrabiają przedmioty potrzebne dla robót publicznych.

Projekt wskazuje wreszcie na konieczność zarządzenia poboru. Opróżnione przez rekrutów miejsca w przemyśle zajęliby bezrobotni.

Rada lokatorów.

(wł.) Lokatorowie domu № 6 przy ul. Młynarskiej wybrali z pośród siebie Radę lokatorów, która zażądała od administratora domu wydania sobie ksiąg, zniżenia komornego o połowę, a nadto oświadczyła, że sama odbierać będzie komorne. Dom ten posiada 120 lokatorów, przeważnie robotników.

Giełda warszawska.

(Dnia 12 grudnia 1918).

Waluta rosyjska, jak również korony mocniej. Papiery procentowe w popycie, acz kolwiek w Listach małe zaszły zmiany.

6% Obl. m. Warszawy—198
4 i pół proc. Listy Ziem—204½
4 proc. Listy Ziemskie—184
5 proc. Listy m. Warszawy—200, 199 i pół
4 i pół proc. Listy m. Warszawy—185
Ruble: 500 — 153, 154, setki—160.
Korony—54.

ŁÓDŹ.

Z Rady Miejskiej.

(Posiedzenie 57).

Wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej rozpoczęło się o godz. 7 min. 15 wieczorem w obecności początkowo 32 radnych. Przewodniczył inż. T. Sulowski, sekretarzami byli radni: inż. E. Krasuski i Jarblum.

Na porządku dziennym dalszy ciąg drugiego czytania.

budżetu wydziału szkolnictwa.

Do tytułu IX, punktów 4 i 5 radny Russak zgłasza wniosek, aby żydowskim gimnazjum męskiemu i żeńskiemu wyznaczono wspólnie subsydjum w sumie 15,000 mk., zamiast przeznaczonych 10,000 mk.

Radny Szwejcer w imieniu komisji skarbowej wyjaśnia, że męskie gimnazjum żydowskie miało 15,000 mk. dochodu w roku zeszłym, żeńskie zaś 19,500 mk. deficytu, czyli że ogółem deficyt wyniósł 5700 mk.

Radny Konic oświadcza, że wspomniane szkoły prowadzone są luksusowo, że dyrektor pobiera 15.000 mk. rocznie, co nie znaczy jeszcze, aby magistrat pokrywał wynikłe z tego powodu niedobory.

Radny Kalfanke stwierdza, że utrzymanie jednego ucznia w gimn. „Uczelnia" kosztuje 278 mk. rocznie, gdy w gimnazjum żydowskim 416 mk. Wypowiada się przeciwko wnioskowi radnego Russaka.

Za wnioskiem oświadczają się jeszcze radni dr. Rosenblatt i Jarblum, przeciwko dr. Konic.

W rezultacie uchwalono wniosek komisji skarbowej.

Na wniosek komisji skarbowej odrzucono wnioski ks. kan. Albrechta i towarzyszy o udzielenie subsydjów dla gimnazjum Zimowskiego 12000 mk. i dla progimnazjum im. Skargi — 6000 mk., ponieważ szkoły te nie były jeszcze podczas składania wniosków uspołecznione.

Tu radny dr. Rosenblatt kwestjonuje głosowanie w sprawie sybsydjum dla gimnazjów żydowskich.

Na skutek tego przewodniczący zarządza drugie głosowanie. Za wnioskiem radnego inż. Russaka (15000 mk.) głosuje 14 radnych, przeciwko również 14, wśród których głos przewodniczącego przeważa, wobec czego pierwsza uchwała została potwierdzona.

Następnie odrzucono dwa wnioski radnego Helmana o udzielenie po 6000 mk. subsydjum dla Tow. „Jahwe" i Tow. „Bet-Ulfana".

Dla wyższej szkoły realnej kupiectwa łódzkiego i gimnazjum niemieckiego uchwalono wypłacić subsydja warunkowo, przyczem burmistrz Kernbaum wyjaśnił, że z dodatku od patentów na rzecz szkoły kupiectwa łódzkiego wpłynęło 60,000 mk., drugie zaś 60,000 mk. ma wpłynąć.

Uchwalono, na wniosek radnych Pokorskiego i Kaczmarka subsydja po 5000 mk. dla szkół głuchoniemych: przy Tow. im. Stanisława Kostki i przy Tow. Ezras Ilmim.

Utrzymano subsydium dla szkoły rzemiosł dla dziewcząt wyznania mojżeszowego w sumie 3000 mk.

Postanowiono asygnować na dostarczanie obiadów do szkół miejskich dla dziatwy szkolnej 20,000 mk.

Rada szkolna okręgowa zwróciła się o subsydjum na utrzymanie biura w sumie 12,600 mk., przyznano jednak tylko 2600 mk., z tem jednakże, na wniosek burmistrza Kernbauma, aby wydatki już poczynione były pokryte.

Radny Hertz wniósł, aby zawiadomić ministerjum oświaty, że magistrat od 1 lipca 1919 r. znosi wszelkie świadczenia szkolne, które powinno ponosić państwo.

W rezultacie, po wprowadzeniu zmian, budżet wydziału szkolnictwa uchwalono w ogólnych sumach: we wpływach 725,900 mk., w wydatkach 5,556,685 mk., czyli że przewyżka wydatków wynosi 4,830,785 mk.

Następnie przystąpiono do głosowania nad wnioskami o charakterze ogólnym.

Na wniosek radnych Pokorskiego i Kaczmarka uchwalono wezwać magistrat do wszczęcia starań o upaństwowienie dotychczasowej szkoły rzemiosł przy Chrześcijańskiem Towarzystwie dobroczynności.

Dalej rozpatrywano szereg wniosków i dezyderatów, złożonych przez radnego dyr. Szwajcera.

Kwestja emerytur nauczycielskich wywołała przewlekłą dyskusję. W rezultacie uchwalono wezwać magistrat aby nauczycielom niezdolnym do pracy wypłacono emerytury według przysługujących im praw, przy jednoczesnem usunięciu z urzędu.

Wniosek radnego Hertza, domagający się od rządu tworzenia w Łodzi szkół rzemieślniczo-przemysłowych, postanowiono odesłać do komisji ogólnej w celu opracowania i przedstawienia odpowiednich wniosków.

W końcu radny Hertz składa wniosek następujący:

„Rada miejska prosi magistrat o wystąpienie do rządu o zwrot sum, wydatkowanych przez miasto na szkolnictwo".

Przewodniczący zarządza przerwę, po której mają się odbyć

wybory do głównych komisji wyborczych do Sejmu

dla miasta Łodzi i okręgu łódzkiego.

Po przerwie na sali zjawiają się: prezes sądu okręgowego w Łodzi Rossman, przewodniczący sejmowych komisji wyborczych, oraz adw. prz. Taubwurcel z Warszawy, komisarz wyborczy na okręg łódzki.

Przewodniczący inż. T. Sulowski wyjaśnia, że wobec wyznaczonych na dzień 26 stycznia 1919 roku wyborów do sejmu, należy przystąpić do pewnych czynności przygotowawczych—jedną z takich czynności jest przygotowanie komisji wyborczych. Odczytuje przytem odnośne artykuły ustawy wyborczej. Przewodniczącym komisji wyborczej jest prezes sądu okręgowego p. Rossman. Do komisji wyborczej okręgu m. Łodzi wchodzi 2 członków z ramienia Rady miejskiej i jeden—od związków zawodowych, oraz także ilość zastępców; do komisji dla okręgu łódzkiego wchodzi jeden członek i jeden zastępca, wybrani przez Radę miejską. Głosowanie odbywa się kartkami czterokrotnie: 1) na członków komisji wyborczej m. Łodzi, 2) na ich zastępców, 3) na członka komisji dla okręgu łódzkiego, 4) na jego zastępcę. Komisarzem wyborczym, wyznaczonym przez rząd, jest adw. prz. Taubwurcel.

Po tych wyjaśnieniach przystąpiono do wyborów, które dały rezultat następujący:

Na członków głównej komisji wyborczej m. Łodzi wybrani zostali radni: Smarzyński 20 głosami i Russak 17 głosami; na ich zastępców radni: Stüldt 21 głosami i Pokorski 17 głosami.

Na członka komisji wyborczej okręgu łódzkiego wybrany został radny: Majzner 38 głosami, na jego zastępcę radny inż. Praszkier 36 głosami.

Posiedzenie zamknięto o godz. 9 min. 40 wieczorem.

Wiadomości bieżące.

Przed wyborami do sejmu.

Dziś w sali sądu okręgowego przy ul. Pańskiej 115 odbędzie się zjazd wójtów gmin *okręgu łódzkiego*, t. j. powiatów łódzkiego, łaskiego i brzezińskiego, celem dokonania wyboru dwóch członków komisji wyborczej i dwóch zastępców. Tylko wójci z wyboru mają prawo wybieralności, mianowani przez okupantów prawo to utracili.

Urzędy gminne sporządzają obecnie spisy wyborców do sejmu.

Przysięga pułku.

Dziś o godz. 10 rano, w koszarach przy ul. Leśnej ks. prob. Popławski odprawi mszę św. polową dla żołnierzy formującego się w Łodzi 28 pułku piech., poczem odebrana będzie od żołnierzy przysięga na wierność Ojczyźnie.

Wstrzymanie przyjmowania ochotników.

Powiatowa komenda uzupełnień ogłasza, że na rozkaz generalnego okręgu zostało ponownie wstrzymane czasowo przyjmowanie ochotników z powodu przechodzenia do szeregów regularnego wojska członków byłej P.O.W. O ponownem rozpoczęciu zapisów będzie specjalnie ogłoszone.

Budżet tanich kuchni.

Komitet tanich kuchni przystąpił do sporządzania budżetu na rok 1919—20. Do prac tych zorganizowano komisję, składającą się z członków komitetu pp. Dybczyńskiego, Hirszsona, Zdrojewskiego i Tabaksblata.

W sprawach wekslowych.

W tych dniach komitet giełdowy łódzki odwołał się do ministerstwa przemysłu i handlu i ministerstwa sprawiedliwości w następujących sprawach: Na mocy rozporządzenia byłych władz okupacyjnych termin dla czynności potrzebnych do wykonania lub zachowania prawa wekslowego upływa dnia 31-go grudnia r. b. Obecny stan rzeczy bynajmniej nie może być uważany za normalny i jest koniecznem przedłużenie tego terminu.

Komitet Giełdowy prosił przeto o przedłużenie wskazanego terminu do 30-go czerwca 1919 roku.

Jednocześnie komitet prosił o zawieszenie na przeciąg wojny pięcioletniego terminu przedawnienia weksli w myśl art. 189 kod. handlowego, gdyż anormalne warunki w tym czasie uniemożliwiały dochodzenie w terminie należności wekslowych.

Jednocześnie komitet giełdowy prosił o przedłużenie 3-letniego terminu przedawnienia wyroków zaocznych (art. 735 proc. cyw.), gdyż nadzwyczajne warunki, wywołane wojną, brak w pewnych okresach czasu organów sądowych, ogólne zubożenie ludności powodowały, że posiadacze zaocznych wyroków nie egzekwowali swych należności i termin ten

Jadwiga Kopczyńska

b. wychowanica szkoły imienia Orzeszkowej,

po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła na zapalenie płuc dnia 12 b. m. o godzinie 10 i pół rano, przeżywszy lat 22. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Piotrkowskiej 93 na stary cmentarz katolicki odbędzie się dnia 14 b. m. o godz. 12 w południe, o czem zawiadamiają w nieutulonym żalu pozostali

Rodzice i brat.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Krzyża w poniedziałek, dnia 16 b. m. o godz. 10 rano. 1712

Dnia 11 grudnia zmarł po długich i ciężkich cierpieniach nasz najukochańszy mąż, ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier, oraz wujek

ś. p. M. D. KAŁUSZYNER

były obywatel i kupiec m. Łodzi, przeżywszy lat 72. Pogrzeb odbył się dn. 11 bież. m-ca, o czem zawiadamia pozostała w smutku

RODZINA.

1716

już upłynął. Podobno w Łodzi jest bardzo duża ilość takich przedawnionych wyroków.

Bawełna z Ameryki.

Z kół przemysłowych dowiadujemy się, że Ameryka dla całego przemysłu polskiego wyśle w ciągu miesiąca stycznia 10,000 bel bawełny.

Zakupem surowców niezbędnych dla przemysłu zajmuje się specjalnie w tym celu utworzony Komitet Polski, w skład którego wchodzi i wybitny przemysłowiec łódzki.

Cukier dla Łodzi.

Wczoraj do wydziału zaprowiantowania nadeszła depesza z cukowni „Konstancja" w Kutnie, iż wysłano 4 wagony cukru do Łodzi. Jest to jednak dopiero trzecia część potrzebnego kontyngensu.

Ziemniaki.

Onegdaj przyszło do wydziału sprzedaży ziemniaków 5 wagonów, wczoraj 3. Ziemniaki przyszły nader zmarznięte i sprzedawane są na placach przy ul. Przejazd i Ekaterynburskiej za połowę ceny, t. j. po 8 marki za ćwiartkę.

Jednorazowy dodatek dla pracowników i robotników miejskich.

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej po przeprowadzeniu dokładnego obliczenia przez wydział finansowy, ustanowione zostały następujące normy jednorazowego dodatku dla pracowników i robotników miejskich: dla niepełnoletnich po 125 m., dla bezdzietnych, panien i kawalerów po 250 mrk. i dla familijnych po 350 mrk.

Warunki pracy w szpitalach.

Magistrat m. Łodzi otrzymał od ministra pracy depeszę następującej treści. W sprawie dekretu rządu dotyczącego wprowadzenia ośmiogodzinnego dnia pracy:

„Dekret nie dotyczy służby szpitalnej. Stosować należy ośmiogodzinny dzień jedynie do personelu technicznego, jak palacze kotłowi i ślusarze. Personel pielęgniarski, służba salowa, kuchnie i stróże pracować winni na dwie zmiany co 12 godzin z zapewnieniem 2 godzinnej przerwy odpoczynkowej na posiłek.

Chleb, mąka i cukier.

W listopadzie w 29 sklepach komitetu rozdziału chleba i mąki sprzedano 1,850,141 funt. chleba żytniego i 804 f. chleba pszennego; w 9 miejskich sklepach mąki i cukru sprzedano 48,970 f. mąki żytniej, 2356 f. mąki pszennej, 517 f. cukru kostkowego, 123,901 f. cukru miałkiego, 698 f. cykorji, 110 f. herbaty, 3610 f. marmolady, 5206 f. soli i 240,050 szt. papierosów.

Czynnych miejskich piekarni było 9, produkcja ich wynosiła 2,267,134 f. chleba, do czego zużyto 1,642,636 f. mąki.

Odczyt posła Daszyńskiego.

Dziś o godz. 6 wiecz. w sali koncertowej poseł Ignacy Daszyński z Krakowa wygłosi odczyt pod tytułem: „Polityka proletarjatu w Polsce".

Bilety na odczyt są do nabycia w administracji „Robotnika", Widzewska 144, w herbaciarni „Naprzód" — róg Kruczej — Nowo-Zarzewska, herbaciarni „Naprzód", Aleksandrowska 39, kooperatywie „Ognisko", Benedykta 41 i przy wejściu na Salę przed odczytem. Cena biletów od 50 fen. do 3 mk.

Zebrania.

Dziś o godz. 5-ej po poł. zebranie wyborcze fabryki Brajera, ul. Juljusza 21.

Dziś o godz. 5-ej po poł. zebranie wyborcze robotników fabryki Poznańskiego, ulica Ogrodowa 35.

Dziś o godz. 10 rano zebranie wyborcze i w sprawie bezrobocia w fabryce Silbersteina przy ul. Piotrkowskiej.

Dziś o godz. 3-ej po poł. zebranie wyborcze i w sprawie bezrobocia w fabryce F. L. Landau przy ul. Wólczańskiej.

Dziś o godz. 10 rano zebranie wyborcze w fabryce Wojdysławskiego ulica Piotrkowska 214.

W sobotę, 14 b. m., o godz. 10 rano zebranie w fabryce Grohmana, ulica Targowa № 60.

W sobotę o godz. 1-ej po poł. zebranie wyborcze w fabryce Allart i Rousseau.

W sobotę zebranie wyborcze w fabryce Artura Meistra (Nowe Rokicie).

W sobotę o godz. 9 rano zebranie wyborcze w fabryce M. A. Wienera, ul. Cegielniana № 96.

W sobotę o godz. 10 rano wybory od ręcznych tkaczy Bałut, Żubardzia i Radogoszcza w fabryce Meszkowicza i Lichtensztejna (ul. Polna, Głucha Wieś).

Z Rady robotniczej.

Dziś odbędzie się posiedzenie tymczasowego prezydjum Rady robotniczej w Łodzi w lokalu przy ul. Ewangielickiej 17.

Teatr Polski.

Dziś po cenach zwyczajnych 5 aktowa sztuka Arcybaszewa „Zazdrość" częściowo w nowej obsadzie, albowiem rolę Heleny, żony Sergjusza, odegra po raz pierwszy p. Nuna Wiśniarowska. „Zazdrość", dzięki doskonałej reżyserji p. K. Tatarkiewicza, oraz dekoracjom B. Lechowskiego, stanowi całość wykwintną.

W sobotę pierwsze powtórzenie wspaniałego dzieła St. Żeromskiego p. t. „Sułkowski" w doskonałej obsadzie. Po południu o godzinie 4 po cenach najniższych „Legjon" scena 1 i 9, oraz „Noc Listopadowa (obraz 2).

—x—

Wiec polityczny P. P. S.

—x—

Sala Koncertowa nie była chyba jeszcze nigdy tak przepełnioną, jak w dniu wczorajszym na wiecu politycznym, urządzonym przez frakcję P. P. S.

Sala, estrada, galerja, westibul, garderoby, a nawet schody przepełnione były publicznością.

Niewątpliwie magnesem przyciągającym był poseł Ignacy Daszyński, świetny mówca i wódz socjalistów galicyjskich.

Na estradzie powiewały dwa czerwone sztandary z orłami polskimi, jeden z napisem „P. P. S.", drugi—„Niech żyje niepodległa Polska ludowa".

Przewodniczył na wiecu ob. Napiórkowski, który wygłosił przemówienie powitalne. Asesorami byli obywtele: Bednarek, Wójcik Izdebski i Danielewicz.

Ukazanie się posła Daszyńskiego na estradzie powitano huraganem oklasków. Przemówienia jego słuchano w niezwykłem skupieniu i napięciu, przerywając silniejsze momenty długoniemilknącymi oklaskami.

Ob. Daszyński mówił o zadaniach proletarjatu miejskiego i ludu wiejskiego bez różnicy płci, oraz podkreślał zespolenie się polskich partji socjalistycznych z trzech zaborów. Zakończył swe przemówienie wśród burzy oklasków, okrzykiem: „wywłaszczyciele będą wywłaszczeni".

Po ob. Daszyńskim zabrał głos ob. Klimaszewski (frakcja P. P. S.). Twierdził on, że nagi i głodny robotnik nie może być dyktaturą, że nie czas teraz na rewolucję. Należy dążyć do pracy i spokoju. Na bagnecie oprzeć się może każdy żołnierz, ale nie usiądzie na nim żaden. Podkreśla, że rewolucja w Rosji bezideowa, była tylko walką z kapitałem. Następnie przemawiał ob. Kot (lewica P. P. S.) Wzywał on wprost do rewolucji i dyktatury proletarjatu. Podczas przemówienia jego wszczął się niesłychany hałas i gwizdanie, które z trudem po kilkunastu minutach udało się opanować przewodniczącemu.

Ob. Daszyński z niesłychaną werwą i z nieugiętą konsekwencją zbił wszystkie wywody poprzedniego mówcy. Chcecie czterech dyktatur chyba: P. P. S. frakcja, P. P. S. lewica, S. D. K. P. i L. i Bund — uważam to, czy mnie potępicie, czy nie, za nieszczęście. Przybyłem łączyć, a nie jątrzyć.

Ob. Zakrzewski (frakcja) mówił o czarnej reakcji, gotującej się do walki z klasą robotniczą.

Ob. Płóciennik występuje przeciwko burżuazji i N. D., która tropiła proletarjat łącznie z kozakami, a zdyskredytowana utworzyła dziś Zjednoczenie narodowe.

Na zakończenie przemówił jeszcze ob. Napiórkowski, odczytując następującą rezolucję, którą wszyscy jednogłośnie przyjęli:

„Zgromadzeni w Sali Koncertowej robotnicy m. Łodzi, po wysłuchaniu tow. Daszyńskiego oświadczają:

I. Witamy zjednoczoną partję socjalistyczną wszystkich trzech dzielnic w jedną P. P. S. jako zadatek przyszłej potęgi ruchu socjalistycznego w Polsce. — Postanawiamy wziąć czynny udział w ruchu wyborczym do Sejmu Ustawodawczego i poruszyć cały proletarjat polski, aby nietylko oddał swe głosy na kandydatów P. P. S., lecz aby skorzystał z ruchu wyborczego, uświadomił się i zorganizował.

Nie przesądzamy przez to wszelkiego innego sposobu walki rewolucyjnej i gotowi jesteśmy do popierania każdego ruchu, opartego o dążenie do niepodległości narodu, utrwalenia republiki ludowej i dokonania reform socjalnych.

II. Klasa robotnicza m. Łodzi i okolicy, zagrożona w swej egzystencji ciężkiem bezrobociem dziesiątków tysięcy ludu, wzywa magistrat m. Łodzi i magistraty sąsiednie, aby wraz z rządem ludowym znalazły bezzwłoczne środki dla uratowania tysięcy robotników od głodu przez danie im natychmiastowej pomocy i przygotowania robót publicznych".

Okrzykami: „Niech żyje Niepodległa Republika Ludowa!" „Niech żyje Piłsudski!" „Niech żyje Daszyński!", oraz odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru" wiec zakończono o godz. 9 i pół wieczorem.

—::—

Pomoc dla bezrobotnych.

—x—

Wczoraj wieczorem w magistracie łódzkim, pod przewodnictwem delegata ministerjum spraw wewnętrznych komisarza rządowego obyw. Lelewela, z udziałem przedstawicieli Rady Miejskiej ks. kanonika Albrechta, Kaczmarka, Wołczyńskiego, Karpfa i dr. Sachsa, reprezentantów Rady Robotniczej, związków zawodowych i przemysłu, odbyła się narada w sprawie natychmiastowej pomocy dla bezrobotnych.

Rząd asygnuje na razie dla bezrobotnych 10,000,000 mrk. i proponuje wydawanie zapomóg w postaci obiadów, lub w miarę możności — w naturaljach.

Za normę proponowane jest:

na głowę rodziny 3 mrk.
na żonę . . . 2 mrk.
na dziecko . . . 1 mrk.

nie więcej jednak, jak 7 mrk. dziennie na rodzinę.

Zaproponowano również wybór następujących komisji: finansowej, aprowizacyjnej, rozdzielczej, pośrednictwa i robót publicznych.

W chwili, kiedy piszemy niniejsze, narady trwają w dalszym ciągu.

Nadesłane.

Na gwiazdkę dla żołnierzyków naszych!

Pierwsza to będzie gwiazdka z tegorocznymi świętami, która zabłyśnie najmłodszym żołnierzykom naszym w łódzkich koszarach. Napłynęli do nich tak tłumnie, tak ochoczo z miasta i z siół okolicznych, przeszło dwa tysiące stanęło ich do szeregu i zapałem swym budzą powszechną sympatję. Widzimy ich codzień, idących na wartę, radosnych i szczęśliwych, że mundur noszą—widzimy tu i tam na posterunku, skupionych i poważnych ważnością spełnianej służby.

Młody żołnierz zdobył sobie szturmem serca wszystkich. Jest poodziwiany i rozrywany. Skupia w sobie naprawdę sympatję wszystkich, bo szeregi żołnierskie objęły dziś już całą młodzież, która dawniej pod różnymi stała sztandarami, a dzisiaj jednej wspólnej jest posłuszna komendzie. Dla społeczeństwa płynie stąd obowiązek, aby nie zapomnieć o tym żołnierzu polskim w dniu, który przy stole rodzinnym rok rocznie zbiera najbliższą sercu gromadkę. Musimy im zastąpić dom i rodzinę, która została gdzieś we wsiach i miasteczkach, albo której nie znaleźli, wróciwszy z niewoli, lub z gorszych jeszcze od niewoli robót przymusowych, z Prus.

Młody żołnierz nasz nie może w ten dzień wigilijny pozostać sierotą, nie może czuć się opuszczonym. Przyjdziemy doń z opłatkiem i z choinką i z podarkiem świątecznym, a nadewszystko z życzeniem, aby się ten żołnierz mnożył w tysiące.

Towarzystwo opieki narodowej nad żołnierzem-polakiem, zbierające na cele gwiazdki przez swój specjalny komitet fundusze, pragnie pomnożyć dochodami z wieczornicy, którą urządza w najbliższą niedzielę o godz. 8 wiecz. w Grand Kafe i ma nadzieję, że wieczornica ta podobnie, jak i zebranie towarzyskie o tym samym charakterze, urządzone przed świętami wielkanocnymi, będzie się cieszyć poparciem społeczeństwa łódzkiego.

Polska Partja Socjalistyczna

W piątek, dnia 13 b. m. o godz. 6 wiecz.
w Sali Koncertowej

tow. poseł Ignacy Daszyński

z Krakowa wygłosi **odczyt** pod tytułem

Polityka Proletarjatu w Polsce

Bilety na odczyt są do nabycia w administracji „Robotnika", Widzewska 144, w herbaciarni „Naprzód" — róg Kruczej — Nowo-Zarzewska, herbaciarni „Naprzód", Aleksandrowska 39, kooperatywie „Ognisko", Benedykta 41 i przy wejściu na Salę przed odczytem. Cena biletów od 50 f. do 5 mk. 1717

Kasjer Miejski

przy magistracie miasta powiatowego, posiadający kilkoletnią praktykę i dyplom buchaltera — **poszukuje posady.** Oferty proszę składać w adm. „Głosu Polski" pod **„Kasa Miejska".** 1683 2

Licytacje przymusowe.

W piątek, dnia 13 grudnia 1918 r., odbędą się następujące licytacje za gotówkę:

Pomiędzy godz. 9-ą — 12 rano:

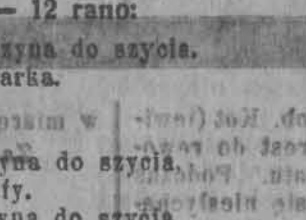
Przy ul. N.-Zarzewskiej 12: maszyna do szycia.
„ Rzgowskiej 77: bieliźniarka.
„ Zarzewskiej 62: lustro.
„ Stare Rokicie: Koń.
„ Juljanowskiej 42: maszyna do szycia.
„ „ 44: 2 szafy.
„ „ 44: maszyna do szycia.
„ „ 39: maszyna do szycia.
„ N.-Zarzewskiej 12: kredens kuchenny.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Łódź, dn. 11 grudnia 1918. 1686-1

Magazyn obuwia
- WŁ. TRAFALSKI -
Konstantynowska № 35,
— urządza wyprzedaż gwiazdkową. —
Obuwie damskie, męskie i dziecinne.
Wyrób własny z solidnego towaru.
Najnowsze fasony. — Ceny zniżone.
Przyjmuje się wszelkie reparacje.

Zawiadomienie.

Uprasza się wszystkich pracowników hotelowych, pensjonatów, lokajów prywatnych i zakładów kąpielowych o liczne przybycie na

Walne Zebranie,

mające się odbyć w niedzielę, dnia 15 b. m., o godz. 3-ej po poł. w Hotelu „Savoy", Krótka № 6. 691—1

Komisja organizacyjna.

Poszukuje się SALI

z kilkoma pokojami od stycznia, lub ewen. później. Oferty do „Głosu" pod „Elegancki lokal". 715—1

Teatr Wielki

Zrzeszenie żyd. artyst. dram. m. Wilna. Reżyser i kierownik techniczny L. Kadison.

Dziś o 7-ej premjera

„ZYDZI"

Dramat w 4 odsłonach Czyrikowa.

Pierwszorzędny Magazyn Obuwia

J. Kowalczyk, Cegielniana 25

urządza wyprzedaż gwiazdkową. Obuwie damskie i męskie. Robota wykwintna najnowsze fasony. Ceny zniżone. Przyjmuje się wszelkie reparacje. W niedzielę otwarty od 1—6 pp. 1639—2

NAJSILNIEJSZE

(A. K.) **bóle głowy i migrena**

ustępują natychmiast po zażyciu proszku

KOWALSKINY

Wyrób farmac. labor. „AP. KOWALSKI" żądać w aptekach i składach apteczn. 5776

Kupię rosyjską lub polską dobrego systemu 633

Maszyne do pisania

Szczegółowe oferty sub „Do pisania" w administr. „Głosu Polski"

Dr. med. W. Kotzin

UL. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc
przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp. 9710—12

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje
od 10—12 r. i od 5—7 pp.
NAWROT 7. 11521—4

Dentysta 1446

M. ARONSON

przyjmuje osobiście
Piotrkowska 101.

Akuszerka

R. Pipikowa

z dyplomem Ces. Ak. w Petersburgu, praktykująca 25 lat, przyjmuje od 10—7.
Łódź, Piotrkowska 132 m. 14.
Dla pań przyjezdnych swobodny lokal. 1691—09

Dr. Jakób Kon

(akuszerja i choroby kobiece)
mieszka przy ul.
Sienkiewicza (Mikołaj.) 18.
Przyjmuje do 11 r. i od 4—6 w. 690—5

Dr. STAWOWCZYK

Sienkiewicza 29.
Choroby weneryczne i skórne.
Przyjmuje od 11—12 i od 5—7. 9548—10

Dr. M. Papierny

powrócił
Akuszer i specjalista chorób kobiecych.
b. ordynator warszawskiej uniwersyt. kliniki akuszeryjnej.
Południowa 23
Przyjmuje od 9—11 r. i od 4—6 popoł. 814—17

Choroby skórne i weneryczne

Dr. J. Sołowiejczyk

po powrocie z Moskwy osiadł w Łodzi
ul. Rozwadowska 4.
róg Piotrkowskiej.
Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 w. Panie od 4—5. 9659—19

MYDŁO

dobrego gatunku № 1 po 8 50 f. za funt, № 2-gi 5 mk
Szare mr. 6 — za funt.
Także towary kolonjalne po cenach hurtowych. Tylko u **Druckera, Średnia 2.** 380—1

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych.
Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej.
Leczenie promieniami Röntgena i światłem.
Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 6—9 pp. Dla pań od 5—6. 739—10

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa.

Dr. S. Lewkowicz

Konstantynowska 12

Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w. dla pań od 5—6 po poł. 10082—0

Lekarz-dentysta

S. Rosenblatt

Andrzeja № 11

leczy i usuwa zęby zupełnie bez bólu według najnowszych metod. Zęby sztuczne bez podniebienia. Reperacje na poczekaniu. Ceny przystępne! Przyjmuje od 10—1 4—7. 851-8

AGENT PRAWNY

Wypracowania spraw prawnych, ściągnanie należności, wywiady wszelkiego rodzaju, zlecenia poufne, obserwacje dyskretnie załatwiam w kraju i zagranicą. Wywiady matrymonjalne: życiorys, majętność, przeszłość, dochód, posag i t. p. Bruno Bresig, Karola № 4. 1600-3

Zaginął pies, rasy „Szpic"

biały, wabi się „Lubuś". Uprasza się o łaskawe przyprowadzenie go za chojnym wynagrodzeniem do Kantoru wymiany w Grand Hotelu. — 647-2

Baczność!

Męskie palta, ubrania, włóczkowe żakiety damskie, po cenach bezkonkurencyjnych w dużym wyborze u 46—1
E. Kahlerta, ul. Milsza Nr. 14.

Poszukuje się do trzechwłókowego folwarku

rządcy

obznajmionego z sadownictwem, warzywnictwem i hodowlą drobiu.
Oferty i warunki przyjmuje admin. „Głosu" pod lit. „J. R. G." 644—

Sprzedaż 1370
świąteczna.

Palta jesienne
„ zimowe
Garnitury sport. mk. 290

Nadzwyczaj tanio:
Pluszowe palta mk. 690.
Damskie żakiety mk. 75.
Switry wełniane mk. 75.
Spódniczki damskie mk. **50.**

Schmechel i Rosner

Łódź, Piotrkowska 100.

Skóra

dla szewców, całe skóry, boki, karki, krzyże, tafelki i odpadki, cholewy, przyszwy, sztukówki i in. Detaliczna i prywatna **sprzedaż**, dopasowane męskie zelówki od mk. 15 za parę, dopasowane damskie zelówki od mk. 9 za parę, poleca **Skład Skór**
A. Goldstein, Łódź,
Nowomiejska 10, w podwórzu sklep № 9. 168 9

OKAZJA!
Do sprzedania:
różne drzewo stolarskie i budow.
„ stare i nowe okna, drzwi i okiennice z żelaznemi obiciami:
„ rusztowania, jak: słupy, drabiny, kozły, deski, pomosty murarskie oraz skrzynie do wapna.
Cement i wapno lasowane.
„ Szkło okienne, ornamentowe i rrutowane,
Wiadomość na miejscu u stróża, Łódź, Widzewska 122. 597—4

Skład kiszek

Mój skład, istniejący 15 lat przed wojną, sprzedaje znowu hurtownie i detalicznie
Widzewska № 121.

Donacja

15 włók

pod Zgierzem do odstąpienia. Potrzeba 40,000 marek. Zgłoszenia do adm. „Głosu". 1699

Maszyna parowa

w sile 30-tu koni w najlepszym stanie do sprzedania. Oferty pod „30 H. P." w adm. „Gł. Polski".

Ogłoszenia drobne.

A. A. A. A. A. A. A. Polecam szale i czapki wełniane po cenach bezkonkurencyjnych, skarpetki, pończochy od 4 mk., zabawki dziecinne na gwiazdkę, kapelusze damskie i męskie, palta zimowe, jesienne męskie i damskie, garnitury męskie od 110 mk., spodnie od 16, spódniczki wełniane nowe od 85 mrk. Wyprzedaż futer. Okazja — zupełnie nowe futro męskie (Lisy) 500 mk., garnitur lisów (mufka i kołnierz) 175 mk. Robótki ręczne, hafty, firanki, serwety, drobiazgi galanteryjne, biżuterja sztuczna b. tanio. Sklep komisowy Wł. Wojciechowicza, Piotrkowska 16, róg Głównej. 1771-1

A. A. A. A. A. A. Polecam garderobę męzką, damską i dziecinną, futra, mufki, kołnierze, wyroby trykotowe, chustki, szale, bieliznę, obuwie, dywany, kapy, serwety, materjały na ubrania, obrazy, koronki czarne, drobiazgi na gwiazdkę, zegarki, galanterję, lampy, wózki dziecinne i t. d. Okazyjnie: walizka skórzana, siodło nowe dla chłopca, samowary. Przyjmuje także porzesze i do sprzedania. Losy loteryjne na tanwa idów wojennych są do nabycia. Sklep komisowy Władysława Łunkiewicza, Łódź, Sienkiewicza (Mikołajewska) 67. 1442—3

A. Uczeń 8-mej klasy szkoły Realnej Pab. poszukuje lekcji lub korepetycji. Specjalność - matematyka. Zawadzka 10, m. 3. 1319—6

A. A. A. A. A. A. Biuralista z długoletnią praktyką w poważnych firmach, poszukuje odpowiedniej posady. Najlepsze referencje. Obejmie także posadę kasjera. Kaucja w posiadaniu. Na miejscu lub na wyjazd. Oferty do adm. „Głosu" sub. „Biuralista". 1704-2

A. A. A. Reszki najtaniej kupuje się w Łodzi ul. Piotrkowska № 34, II piętro, front. Loka tow. weln.
na Kożuszki i burki od 50 mk.
„ Ubrania uczniowskie „ 30 „
„ Męskie „ 35 „
„ Spodnie „ 20 „
„ Kamizelki sztuczki „ 5 „
„ Palta „ 28 „
„ Suknie i kostjumy „ 15 „
„ Bluzki wełniane „ 8 „
„ Aksamit jedwabny „ 15 „
„ Gotowe halki zim. „ 50 „
„ Chustki „ 18 „
1291—1

A. A. Na Gwiazdkę! Sprzedaż świąteczna. Wyprzedaż resztek na męskie, damskie i dziecinne ubrania i palta. Towary na bluzki, watolina (czysto wełniana tkana wata), bostony, szewjoty, welury, chustki zimowe, czapki zimowe, kołdry watowe, jedwabie na bluzki, barchany, flanela, cajgi, portjery. Nabyć można prawie za połowę ceny. Łódź, Widzewska № 40, m. 10, front, II p. na prawo. 159-15

A. Meble różne, wyjeżdżając, sprzedam: kredens, stół, krzesła, szafy, łóżka, materace, bieliźniarkę, tualetę, komodę, otomanę, fotel miękki, etażerki, biurko, lustra. Piotrkowska 228, m. 3, I p. front. 1654-10

Angielskiego, konwersacji i literatury szybko udziela rutynowany nauczyciel. Zastać można: N.-Cegielniana 12, m. 4, od 2 - 4 pp. i 7—8 wiecz. 678—12

Akuszerka Marja Kubicka, przyjmuje ul. Piotrkowska № 199, m. 14. 119 -8

Agent dobrze wprowadzony w miejscowych sklepach, któryby zabrał ze sobą kilka gatunków cukierniczych, może się zgłosić — Piotrkowska 152, stróż wskaże. 1663—2

Cacao czysto holenderskie. Torebki z papieru „Java". Papier pakowy firma Anzdki i częstochowski. Cegielniana 12, front I p. m. 3. 866—5

Do sprzedania para oficerskich butów z cholewami z żółtej skóry, prawie nowe, ul. Pańska № 55, m. 4. 160—2

Dwie duże szafy sklepowe, oszklone, oraz koks, wyjeżdżając, sprzedam. Długa 65, pralnia. 1661-3

Dnia 10 grudnia z domu przy ulicy N.-Zarzewskiej № 2, wybiegła czarno-granlasta jałówka i zaginęła. Ktoby wiedział o takowej, zechce odprowadzić lub zawiadomić Hemocha Fryd, Nowo-Zarzewska 2, albo najbliższy odwach. 1660-2

Do sprzedania meble — stołowy i sypialny. Nowo - Cegielniana 14, lewa oficyna, I piętro, u gospodarza, zastać można od 10 do 2 po poł. 16 4—2

Instruktorka gimnastyki poszukuje lekcji.— Oferty sub. „Instruktorka" w adm. 1714—3

Kasa pancerną kupię. Oferty pod „Kasa" w administracji „Głosu". 16 —2

Meble sprzedaję: sypialnia dębowa i lakierowana biała, gabinet oraz pojedyncze. Dzielna № 11, m. 23, w podwórzu magazyn. 1048-6

Łaciny w zakresie 8-miu klas udziela student filologji klasycznej S. Braude, Dzielna 7. 1611—3

Młoda wdowa z 4-letniem dzieckiem poszukuje zarządu domem, gospodarstwem domowem lub jakiegokolwiek innego zajęcia u samotnego. Pabjanice, św. Rocha 13, Bronisławski. 1 06—3

Na rozbiórkę 2 domy drewniane, jeden o 3-ch mieszkaniach i jeden o 2-ch, w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość — ulica Szkolna 87, przy Szosie Pabjanickiej. 144 -3

Okazyjnie do sprzedania futro męskie (oposy). Tamże paka do pianina. Ulica Pasaż Szulca 15, m. 4. 164 -4

Platformę lekką na resorach na jednego konia kupię zaraz. Stowarzyszenie „Wyzwolenie", Piotrkowska 292. 1682—1

Piesek, biały szpic, zaginął. Odprowadzić za nagrodę do cukierni Szaniawskiego, róg Nawrot i Piotrkowskiej. 1707—2

Pokój z oświetleniem elektrycznem, umeblowany lub bez, przy inteligentnej rodzinie, do wynajęcia. Zawadzka 15, m. 21. 1706—

Sanki petersburskie i kożuch nie kryty, tanio sprzedam. Pańska 89, m. 34. 1617-3

Poszukuje się mieszkania umeblowanego od 2—3 pokoi — wszelkie wygody. Oferty hotel „Bristol" № 39. 1652-3

Sprzedam gospodarstwo, składające się z 5 mórg, budynkami, drzewami, wodą i żywym inwentarzem lub oddam w dzierżawę. Adres: A. Zemler, Nowa Złotna, gm. Romblen. 1610-8

Sklep spożywczo-kolonjalny do sprzedania. Piotrkowska № 243. 16 3—5

Stołowy elegancki gabinet nowy, maszynę polską do pisania i pianino francuskie do sprzedania. Oferty „Z. L." 1 59-2

Student prawa udziela lekcji. Specjalność: polski, łacina. Piotrkowska № 07, m. 4. (u dentysty) od 3—5 po poł. 1655—8

Sklep kolonjalny do sprzedania z powodu wyjazdu, w dobrym punkcie, do sprzedania. Nawrot № 15, wiadomość w sklepie. 164—3

Wykwalifikowany nauczyciela-ki jęz. polsk. poszukuje urzędnik biurowy (25 lat) dla udoskonalenia się w jęz. polskim. Oferty pod „B. 26" do adm. „Głosu". 1703—1

Wózek dziecięcy, fotelik, łóżko metalowe, materace — do sprzedania. Cegielniana 14, lewa oficyna, I piętro, u gospodarza. Zastać można od 10—2 po poł. 1710—1

Zgubiono legitymację chlebową na 9 osób, wyd. na imię Mordki Jelenia. 1702-

Zgubiono kartę węglową za № 76817, wyd. na imię Wilhelminy Scheibler. 1701-1

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Jadwigi Wójcik na 5 osób. 1688—1

Zgubiono kartę węglową, wyd. za № 3305, na imię Antoniego Bembeństy. 1687-1

Zgubiono kartę węglową, wyd. na imię Icka Weinreicha. 1691—

Zgubiono kartę węglową za № 49117, wyd. na imię Emilji Erdman. 1708—

Zgubiono legitymację chlebową, wydaną na imię Wilhelma Ezzelta na 6 osób. 1 98—

Zgubiono kartę węglową, wyd. na imię Pauliny A... 171—

Zgubiono kartę węglową, wyd. za № 26325, na imię Abrama Frenkla. 1709

Zaginął paszport, wyd. w Łodzi na imię Heleny Bitner Radzimierskiej. 1697

400 marek nagrody! O dzinie 3 rano ... grudnia skradziono Tomaszowi Jocykowi z Milejowa, gm. Kruszanów, 2 konie—kasztany. Koń lat 7 z białą łatą na czole i klacz 2 lat z średnią łatą na czole i na prawej nodze. 1705—

2 magle angielskie zaraz do sprzedania, może być pojedynczo. Widzewska № 8. 1 84—

5 i 3 pokoje, pokoje z kuchnią i wszelkiemi wygodami, zaraz do wynajęcia. Wiadomość: ul. Południowa 42, u gospodarza. 1520—